

Pagna ewlenija>Drittijietek>Imputati (proċeduri kriminali)

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [fr](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Swipe to change

il-Franċiż**Imputati (proċeduri kriminali)**

Dawn l-iskedi informattivi jispjegaw dak li jsejtn meta xi hadd ikun issuspettat jew akkużat bi ksur u li jiġi pproċessat f'kawża quddiem qorti. Għal informazzjoni dwar kontravvenzjonijiet minuri bħall-ksur tal-kodiċi tat-traffiku, li normalment jiġu ppenalizzati b'piena fissa bħal multa, ara l-iskeda informattiva 5. Jekk inti vittma ta' reat, issib l-informazzjoni kollha dwar id-drittijiet tiegħek hawnhekk.

Ma hemm l-ebda traduzzjoni uffiċjali tal-verżjoni tal-lingwa li qed tara.

Hawnhekk tista' tara verżjoni tradotta awtomatikament ta' dan il-kontenut. Jekk jogħġbok innota li din hi pprovdata biss għal finijiet kuntestwali. Is-sid ta' din il-paġna ma jaċċetta ebda responsabbiltà jew obbligazzjoni fir-rigward tal-kwalità ta' dan it-test tradott b'mod awtomatiku.

-----il-Malti-----il-Bulgarul-Ispanjoliċ-Ċekid-Daniżil-Ġermaniżil-Estonjanil-Griegli-IngriżKroatit-Taljanil-Latvjanil-Litwanil-

Ungerizil-Olandiżil-Pollakkil-Portugiżir-Rumenis-Slovakkis-Slovenil-Finlandiżil-Isvediż

Sommarju tal-proċedura kriminali

Hawn taħt issib il-punti prinċipali tal-istadji normali ta' proċedura kriminali

il-proċess jibda b'denunzja ta' ksur, bi kwerele mill-vittma jew b'rapport tal-pulizija dwar reat jew delitt

il-Prosekutur tal-Istat jordna inkjesta preliminari

il-pulizija tinterroga lill-persuni ssuspettati u tista' żżommhom taħt arrest sa massimu ta' 24 siegħa

jekk il-Prosekutur tal-Istat jahtar imħallef inkwerenti, ikun hu li jiehu hsieb l-akkuża, jiġifieri jkun hu li jressaq l-akkuża uffiċjali kontrik li tkun wettaqt ksur u wara jinterrogak

I-imħallef jista' jitlob lill-pulizija tarrestak u tpoġġik il-habs : inti jkollok id-dritt li titlob għal-libertà provizorja mis-sigrieta tal-qorti distrettwali

I-imħallef inkwerenti joħroġ il-mandat għall-akkuża jew għall-helsien

malli jlesti, I-imħallef inkwerenti jerga' jgħaddi l-każ għand il-Prosekutur li jew jipproponi l-helsien (tmim il-każ, bla segwitu) jew jibagħtek quddiem qorti biex tiġi ġudikat. Għandek dritt tressaq rikors kontra r-rinviju

tidher għal seduta tal-qorti kriminali

tingħata sentenza li teħilsek jew tikkundannak

għandek id-dritt tressaq appell u terġa' tiġi ġudikat mill-Qorti tal-Appell

Fin-noti informattivi ssib dettalji dwar l-istadji kollha tal-proċedura u dwar id-drittijiet tiegħek. Din l-informazzjoni ma tiħux post il-parir ta' avukat u għandha sservi biss biex tiffamiljarizza ruhek mas-sistema.

L-irwol tal-Kummissjoni Ewropea

Importanti tkun taf illi l-Kummissjoni Ewropea m'għandha l-ebda rwol fil-proċeduri kriminali fl-Istati Membri u ma tistax tkun ta' assistenza jekk tkun trid tressaq ilment. Dawn l-iskedi informattivi juru kif inti tista' tressaq ilment u fejn tressqu.

Ikklkikja fuq il-links f'hawn taħt biex issib l-informazzjoni li teħtieġ.

1 - **Parir ta' avukat**

2 - **Id-drittijiet tiegħi waqt l-inkjesta**

interrogazzjoni/inkjesta preliminari tal-pulizija

Arrest (li jinkludi mandat ta' arrest Ewropew)

Interrogazzjoni mill-maġistrat inkwerenti u z-żamma taħt arrest

Smigħ *in camera* sabiex tittiehed deċiżjoni dwar ir-rilaxx

Tmexxija tal-kawża mill-Prosekutur tal-Istat/maġistrat inkwerenti u d-drittijiet tad-difiża

Il-proċedura sabiex tingħalaq l-inkjesta u terġa' tintbagħat quddiem il-qorti

3. **Id-drittijiet tiegħi waqt il-proċess**

4. **Id-drittijiet tiegħi wara l-proċess**

5. **Ksur tal-kodiċi tat-traffiku u ksur minuri iehor**

L-aħħar aġġornament: 05/04/2016

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċetta responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-Istati Membri responsabbli għall-ġestjoni tal-paġni tal-kontenut nazzjonali huma fil-proċess li jaġġornaw xi fit mill-kontenut fuq dan is-sit web fid-dawl tal-ħruġ tar-Renju Unit mill-Unjoni Ewropea. Jekk is-sit ikun fih kontenut li għadu ma jirriflettix il-ħruġ tar-Renju Unit, dan mhux intenzjonat u se jiġi indirizzat.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [fr](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

1- Parir ta' avukat

Huwa importanti hafna li meta tkun b'xi mod jew iehor implikat fi proċess kriminali tiehu l-parir indipendenti ta' avukat. Dawn l-iskedi informattivi jgħidulek meta u fl-ema ċirkustanzi inti jkollok dritt li tiġi rappreżentat minn avukat. Huma jgħidulek ukoll kif l-avukat għandu jassistik. Din l-iskeda informattiva generali ser turik kif għandek issib avukat u kif l-ispejjeż tiegħu jiġu koperti anke meta inti ma tkunx tiflaħ thallas.

Kif issib avukat

Għandek id-dritt assolut li tkun assistit minn avukat f'kull kwistjoni. Tista' tagħzel avukat inti u tista' wkoll tikkuntattja lill-[Kamra tal-Avukati tal-Lussemburgu](#) biex takkwista l-lista tal-avukati sabiex tagħzel wiehed li tixtieq.

F'każ li ma tagħżilx avukat jew f'każ illi l-President tal-Kamra tal-Avukati jqis l-għażla tiegħek bħala inadegwata, ikun il-President illi jagħżlu. L-avukat huwa marbut, hliet f'każ ta' xi impediment jew kunflitt ta' interess, li jiehu f'idejha il-każ li jkun għe assenjat.

Jekk inti tkun tinsab arrestat, tista' titlob lill-maġistrat inkwerenti, fil-bidu tal-proċedura, sabiex tkun assistit minn avukat ipprovdut mill-qorti jew minn avukat tal-għażla tiegħek.

Kif tħallas lill-avukat

Il-ħlas tal-avukat mhuwiex obligatorju. Jekk inti m'għandekx minn fejn tħallas avukat, tista' titlob għajnuna legali mis-servizz tal-assistenza, kif ukoll informazzjoni ġuridika mill-qorti.

Jeżisti servizz ta' assistenza u informazzjoni ġuridika fil-Belt tal-Lussemburgu, f'Diekirch u f'Esch-sur-Alzette:

Il-Belt tal-Lussemburgu: Cité Judiciaire, Bâtiment CR, L-2080, Luxembourg, Tél : 22 18 46

Diekirch: bei der Aler Kiirch, B. P. 66 L-9201 Diekirch, Tél: 80 23 15

Esch-sur-Alzette: place de la Résistance, L-4002 Esch/Alzette, Tél: 54 15 52

Titqies bħala persuna li m'għandhiex riżorsi biżżejjed jekk ma jkollokx mezzi finanzjarji oġġa mid-dħul minimu stipulat mil-ligi.

Links relatati

[Ministeru tal-Gustizzja - Għajnuna legali](#)

[Ministeru tal-Gustizzja - Assistenza ġuridika](#)

L-aħħar aġġornament: 05/04/2016

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija gestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-Istati Membri responsabbli għall-gestjoni tal-paġni tal-kontenut nazzjonali huma fil-proċess li jagħġornaw xi ftit mill-kontenut fuq dan is-sit web fid-dawl tal-ħruġ tar-Renju Unit mill-Unjoni Ewropea. Jekk is-sit ikun fih kontenut li għadu ma jirriflettix il-ħruġ tar-Renju Unit, dan mhux intenzjonat u se jiġi indirizzat.

2 - Id-drittijiet tiegħi matul l-inkjesta u l-investigazzjoni u qabel ma tingħeb il-kawża quddiem il-tribunal/il-Qorti X'inhuma l-istadji ta' investigazzjoni kriminali?

L-inkjesta u l-investigazzjoni kriminali huma intiżi sabiex jingħabru l-provi relattivi għal reati kriminali mwettqa u sabiex jiġi determinat jekk persuna jew persuni ssuspettati humiex responsabbli għar-reat.

Il-Prosekutur tal-Istat jiftaħ inkjesta preliminari li tingħata lill-Pulizija, li jinterrogaw lill-awturi possibbli tar-reat, jiġbru l-provi u jniżżlu l-każ fil-proċès-verbal.

Meta l-inkjesta titlesta, il-Prosekutur tal-Istat jiddeċiedi li jagħlaq l-eżami tiegħu mingħajr ma jittiehdu passi jew li jressaq lill-akkużat quddiem Qorti sabiex jiġi ġudikat.

Meta jitwettaq reat jew f'każ ta' delitti kumplikati, il-Prosekutur tal-Istat jahtar imħallef inkwerenti, li jiġbor u jivverifika l-fatti u ċ-cirkostanzi favur u kontra l-akkużat. L-imħallef jixli lil kull akkużat li jidher li huwa implikat fil-każ u jista' jipproċedi huwa stess jew bl-intervent tal-pulizija għat-ftitxija, qbid jew proċeduri oħra relatati. Jista' jiddeċiedi li jzomm lill-akkużati kollha fil-ħabs.

F'każ ta' inkjesta, għall-inqas f'materja kriminali, l-imħallef jagħmel rapport lill-Prosekutur tal-Istat dwar il-proċess. Dan tal-aħħar jitolb l-għeluq tal-proċess mingħajr ma jittiehdu passi jew inkella jressaq lill-akkużat quddiem qorti sabiex jiġi ġudikat. Il-qorti distrettwali (*tribunal d'arrondissement*) tiddeċiedi *in camera* jekk issegwix jew le t-talbiet tal-Prosekutur tal-Istat.

Id-drittijiet tiegħi matul l-inkjesta u l-investigazzjoni

Interrogazzjoni / inkjesta preliminari tal-pulizija (1)

Arrest (inkluż mandat ta' arrest Ewropew) (2)

Interrogazzjoni mill-imħallef inkwerenti u detenzjoni (3)

Smigh *in camera* tal-Qorti sabiex tiddeċiedi dwar ir-rilaxx (4)

Investigazzjoni tal-każ mill-Prosekutur tal-Istat/mill-imħallef inkwerenti u d-drittijiet tad-difiża (5)

Proċedura tal-għeluq tal-investigazzjoni u tar-rinvju quddiem il-qorti (6)

Interrogazzjoni/inkjesta preliminari tal-pulizija (1)

X'jiġri matul l-inkjesta preliminari?

Wara kwerela ta' vittma jew il-konstatazzjoni ta' reat jew delitt mill-pulizija, il-Prosekutur tal-Istat imexxi l-inkjesta preliminari u jipprova jistabbilixxi min hu l-awtur tar-reat. Jista' jgħaddi l-inkjesta lil imħallef inkwerenti sabiex jiġbor il-fatti tal-każ għal kull reat. Għar-reati l-aktar serji, l-imħallef inkwerenti għandu jiġi mgħarraf. Kull xhud jista' jinstema'. Tista' tiġi għalhekk msejjaħ mill-Prosekutur tal-Istat, il-pulizija jew l-imħallef inkwerenti sabiex tinstema' fuq l-involviment tiegħek fil-każ.

X'jiġifieri tkun 'akkużat'?

Id-drittijiet tiegħek matul l-inkjesta u l-investigazzjoni jibdeu fil-mument fejn int tiġi kkwalfikat bħala '**akkużat**' mill-imħallef inkwerenti, jiġifieri akkużat li tkun għamilt reat. Għaldaqstant, inti tkun **preżunt innocenti** sakemm il-prova tal-ħtija tiegħek tiġi kkunsidrata u determinata minn tribunal.

Min jinfurmani dwar dak li jkun qed jiġri?

Int għandek id-dritt li tkun infurmat dwar in-natura u r-raġuni tal-akkuża, jiġifieri dwar il-fatti li qed jiġu allegati kontrik u l-bażi ġuridika. Dan id-dritt ta' informazzjoni jservi sabiex jippermettilek tipprepara bl-aħjar mod possibbli d-difiża tiegħek. L-informazzjoni għandha tkun tintfiehmed u sħiħa u għandha tkun komunikata lilek jew mill-uffiċjal tal-pulizija ġudizzjarja, jew mill-imħallef inkwerenti.

Niġi assistit minn interpretu jekk ma nitkellimx il-lingwa?

Jekk inti ma titkellimx waħda mil-lingwi użati quddiem l-awtoritajiet ġudizzjarji (il-pulizija jew l-imħallef inkwerenti), issir talba għal interpretu. Huwa jittraduci kull mistoqsija u kull tweġiba tiegħek.

Arrest (inkluż mandat ta' arrest Ewropew) (2)

X'jiġri f'każ ta' reat jew delitt *in flagrante*?

F'każ ta' reat jew delitt *in flagrante*, jiġifieri jekk reat ikun għadu kemm seħħ, inti tista' tiġi arrestat minnufih mill-pulizija jekk tkun issuspettat li wettaq dak ir-reat. Tista' tinzamm għal massimu ta' 24 siegħa mill-pulizija. Oggetti li jkunu ntużaw għar-reat jistgħu jiġu ssekwestrati. Jistgħu jittiehdu il-marki tas-swaba' kif ukoll ritratti. Jista' jittiehmed ukoll id-DNA tiegħek. Imbagħad titressaq quddiem imħallef inkwerenti.

Meta u kif ikolli aċċess għal avukat?

Fil-każ fejn int tkun miżmum minn uffiċjali tal-pulizija ġudizzjarja għal reati jew delitti gravi jew interrogat mill-imħallef inkwerenti, l-uffiċjali tal-pulizija ġudizzjarja jew l-imħallef inkwerenti huma obligati li jgħarrfuk bid-drittijiet tiegħek li tiġi assistit minn avukat u li jhalluk tikkuntattjah sabiex jassistik. Dan it-tagħrif jingħata qabel tiġi interrogat, bil-miktub u jiġi ċċertifikat b'lingwa li tifhem.

Nista' nikkomunika ma' membru ta' familji jew ma' ħabib?

Il-pulizija għandha tinfurmak bil-miktub, u dan għandu jiġi ddokumentat, f'lingwa li tifhem, bid-dritt tiegħek li tavża lil persuna tal-għażla tiegħek u jkollok aċċess għal telefown. Din tista' tkun membru ta' familtekk jew ħabib, ħlief jekk dan jista' jfjikkell l-inkjesta.

Nista' nikkuntattja tabib jekk ikolli bżonn?

Meta tkun miżmum taħt arrest, tiġi infurmat u jiġi dokumentat f'lingwa li inti tifhem, bid-dritt tiegħek li tiġi eżaminat mingħajr dewmien minn tabib. Il-prosekutur tal-Istat jista' jaħtar tabib sabiex jeżaminak, minn jeddu jew fuq talba ta' membru ta' familtekk.

Nista' nikkuntattja lill-ambaxxata tiegħi jekk jiena ċittadin ta' pajjiż ieħor?

Inti tista' tikkuntattja persuna tal-għażla tiegħek, mill-ambaxxata ta' pajjiżek jekk inti trid.

Jistgħu jagħmluli *strip-search*?

Jekk, waqt id-detenzjoni tiegħek, inti tkun issuspettat li qed taħbi oġġetti li jistgħu juru l-verità jew oġġetti perikolużi għalik jew għal xi hadd ieħor, tista' tkun sottopost għal *strip-search* minn persuna tal-istess sess.

Jistgħu jfittxu r-residenza, l-uffiċċju, il-karozza tiegħi, eċċ.?

Fl-istadju ta' inkjesta preliminari, tfittxija tista' ssir biss fir-residenza tiegħek jekk inti tagħti l-kunsens ċar u bil-miktub għal dan. F'każ ta' reat jew delitt serju, ma' hemmx bżonn ta' dan il-kunsens u tfittxija tista' ssir f'kull ħin kemm binhar kif ukoll billejl. Tfittxija fil-karozza tiegħek hija possibbli jekk ikunu jeżistu indikazzjonijiet li jwasslu għall-preżunzjoni li inti wettaqt reat jew delitt.

Fl-istadju ta' investigazzjoni, tista' ssir tfittxija biss fir-residenza bejn is-sitta u nofs ta' filgħodu u t-tmienja ta' filgħaxija. Tista' tikseb kopja tad-dokumenti tiegħek li jkunu ġew issekwestrati u tista' titlob li jagħtuk lura oġġett issekwestrat. L-Istat jagħtik lura dawn l-oġġetti jekk ma jkollux bżonnhom għall-konstatazzjoni tal-verità jew sabiex iħares id-drittijiet tal-partijiet u jekk l-għoti lura ma jkunx jikkostitwixxi periklu lill-persuni jew jista' jkun ta' ħsara għall-oġġetti. L-għoti lura jista' jiġi rrifjutat fil-każ fejn il-konfiska hija prevista mil-liġi.

Jistgħu jitolbuni nagħti kampjuni tad-DNA, tal-marki tas-swaba' jew ta' sustanzi fluwidi ta' ġismi?

Fuq ordni tal-prosekutur tal-istat jew tal-imħallef inkwerenti u bil-kunsens bil-miktub tiegħek mogħti minn qabel, uffiċjal tal-pulizija gudizzjarja jista' jippreleva ċelluli tiegħek sabiex jistabbilixxi profil tad-DNA sabiex dan jiġi mqabbel. Tista' tiġi mgieghel tippreleva ċelluli jekk tkun teżisti linja diretta bejn u t-tweġit tal-fatti tal-kawża u jekk dawn il-fatti jkunu punibbli b'piena ta' sentejn ħabs jew aktar.

Ma tistax tiġi mgieghel tagħti kampjun tad-demem.

Il-Prosekutur tal-Istat jista' jordna t-teħid tal-marki tas-swaba' jekk jaħseb li pparteċipajt f'reat gravi u dan matul l-inkjesta preliminari. Dawn il-marki jistgħu jintużaw 'il quddiem mill-Pulizija għall-prevenzjoni, ir-riċerka u l-konstatazzjoni ta' reati kriminali.

Jekk il-marki tas-swaba' jkunu neċessarji ħafna sabiex jistabbilixxu l-identità tiegħek, dawn jistgħu jiġu mitluba mingħandek fl-istadju tal-inkjesta għal reati jew delitti gravi jew f'inkjesta preliminari jew b'ittra rogatorja jew fit-tweġit ta' ordni għal riċerka mogħtija minn awtorità gudizzjarja fuq awtorizzazzjoni mill-prosekutur tal-istat jew mill-imħallef inkwerenti. Dawn il-marki jistgħu jintużaw iktar 'il quddiem mill-Pulizija għall-prevenzjoni, ir-riċerka u l-konstatazzjoni ta' reati kriminali ħlief jekk inti ma tkun soġġett għall-ebda inkjesta gudizzjarja jew miżura eżekuttiva.

B'liema mod tista' titressaq għal interrogazzjoni mill-imħallef inkwerenti?

Jekk inti ħieles, l-imħallef inkwerenti jista' jsejjaħlek permezz ta' ittra, kif ukoll b'mandat, sabiex tidher quddiem l-awtoritajiet. Int trid tidher fid-data u fil-ħin indikat fejn tiġi mismugħ mill-ewwel mill-imħallef inkwerenti.

L-imħallef inkwerenti jista' jitlob lill-pulizija sabiex iressquk permezz ta' mandat ta' akkumpanjament, meta jaħseb illi jkun hemm periklu li taħrab, periklu li xi provi jisparixxu jew jekk ma tidherx għas-sejha tiegħu. F'każ ta' reat, il-periklu li taħrab huwa preżunt jekk il-fatt ikun punibbli b'piena kriminali.

Mandat ta' arrest jista' jinħareġ jekk l-akkużat ikun maħrub jew jgħix barra mill-pajjiż u jekk il-fatti li jkunu imputabbli lilu jkunu jesponuh għall-piena ta' ħabs.

Jekk jiena ċittadin ta' pajjiż ieħor, irrid inkun preżenti waqt l-investigazzjoni u nista' nipparteċipa permezz tal-vidjo?

Hemm bżonn li tkun preżenti matul is-smiġ. Is-sehem tiegħek permezz tal-vidjo mhumiex previst mil-liġi.

Interrogazzjoni mill-imħallef inkwerenti u d-detenzjoni (3)

X'inhuma l-għan tal-interrogazzjoni mill-imħallef inkwerenti?

L-imħallef inkwerenti jikkonstata l-identità tiegħek u jgħarrfek bl-atti mwettqin matul il-proċedura. Imbagħad jinfurmak dwar l-akkuża, i.e. li minn issa 'l quddiem inti akkużat b'mod uffiċjali li wettaqt ċertu reat u jinterrogak dwar il-fatti inkwistjoni (jew 'li inti akkużat bihom').

X'inhuma d-drittijiet tiegħek matul l-interrogazzjoni mill-imħallef inkwerenti?

Għandek id-dritt tkun mgħarraf dwar kull fatt li inti akkużat bih u dwar l-atti li twettqu matul it-tweġit tar-reat gravi jew delitt u matul l-inkjesta preliminari. L-imħallef inkwerenti huwa obligat javżak bid-dritt tiegħek li tkun assistit minn avukat tal-għażla tiegħek. Dan isir qabel ma tiġi interrogat, bil-miktub, u l-istess jiġi dokumentat b'lingwa li inti tifhem. Jekk inti ma tagħmilx l-għażla, l-imħallef inkwerenti, fuq talba tiegħek, għandu jaħtarlek wieħed.

Tista' tiġi interrogat biss fil-preżenza tal-avukat tiegħek, ħlief fejn inti tirrinunzja espressament għal dan.

Għandek id-dritt li ma tweġibx, imma trid tkun preżenti. Inti trid tkun mgħarraf dwar dan id-dritt.

Għandek id-dritt li tbidel l-istqarrijiet li tkun għamilt; ammissjoni tista' tintuża kontrik biss jekk din tkun saret b'mod ħieles u volontarjament.

Għandek id-dritt li ssaqsi mistoqsijiet lix-xhieda.

M'għandekx id-dritt li tikkomunika mal-avukat tiegħek sa tmien l-ewwel interrogazzjoni. L-imħallef jista' jwaqqfek, b'deċiżjoni motivata, milli tikkomunika (bil-kitba) mal-qraba tiegħek għal tul massimu ta' 10 ijiem.

Interpretu jassistini jekk ma nifhimx il-lingwa?

L-imħallef inkwerenti għandu jsejjaħ interpretu għall-interrogazzjoni, li jitraduċi kull mistoqsija u kull tweġiba u li jitraduċilek l-istqarrija tiegħek waqt li din tkun qed terġa' tinqara.

Nista' nerġa' nintbagħat lura f'pajjiżi?

Le, sakemm l-awtoritajiet ta' pajjiżek ma jkunux iriduk lura għall-istess reat u sakemm l-awtoritajiet tal-Lussemburgu ma jaċċettawx li l-investigazzjoni jew l-inkjesta tkun tista' ssir f'pajjiżek, inti tkun mgieghel tibqa' fil-Lussemburgu, jekk hemm bżonn fil-ħabs.

Jistgħu jitolbu informazzjoni dwar il-fedina penali tiegħi?

Fil-prattika, l-awtoritajiet gudizzjarji jivverifikaw il-fatti tal-każ fl-istadju tal-investigazzjoni, u għalhekk jaraw ukoll il-fedina penali tiegħek.

Jinfurmwani dwar xhieda li jixhu kontriya u dwar provi oħra li jkunu jeżistu kontriya?

Fl-istadju meta inti jkollok id-dritt li tara l-proċess, normalment permezz tal-avukat tiegħek, tista' tiġi infurmat dwar dawk ix-xhieda li jkunu xehdu kontrik u dwar il-provi l-oħra li jkun hemm kontrik. Inti jkollok aċċess għall-proċess wara l-ewwel interrogazzjoni. Tista' wkoll, f'kull mument, titlob lill-imħallef inkwerenti biex tara l-atti tal-proċess tiegħek.

Niġi ilberat jew detenut?

L-imħallef inkwerenti, wara li jkun akkużak u interrogak, jista' jilliberak. Jista' wkoll iżommok taħt detenzjoni preventiva, meta jkun ħareġ att ta' akkuża. Inti titteħed il-ħabs mill-pulizija. L-imħallef inkwerenti jista' jzommok milli tikkomunika ma' barra f'każ li dan ikun meħtieġ għall-investigazzjoni. Jekk din l-ordni titneħħa, tkun tista' oċempel mill-ħabs lill-qraba, filwaqt li tirrispetta r-regolamenti stretti tal-ħabs.

Inti għandek id-dritt li titlob li tiġi lliberat proviżorjament f'kull mument tal-proċedura. Il-libertà proviżorja tista' tkun soġġetta għall-obbligu ta' garanzija personali u jkun hemm bżonn li tagħti indirizz għan-notifika fil-Lussemburgu.

Nista' nitlaq mill-pajjiż waqt l-investigazzjoni?

B'mod ġenerali, inti tista' titlaq mill-pajjiż matul l-investigazzjoni sakemm ma tkunx qiegħed il-habs. Min-naħa l-oħra, jekk int tkun soġġett għal piena ta' ħabs jew piena aktar gravi (fejn il-massimu huwa ekwivalenti għal jew aktar minn sentejn ħabs jekk inti residenti fil-Lussemburgu), l-imħallef inkwerenti fis-seduta jew *in camera* jista' jordna kontroll ġudizzjarju u jista' jordna bħala obbligu pereżempju li inti ma tkunx tista' toħroġ mil-limiti territorjali determinati mill-imħallef inkwerenti.

Jien diġa' ġejt mixli fi Stat Membru ieħor għall-istess reat. X'jiġri f'dan il-każ?

Fuq l-istess fatt, inti tista' tiġi kkundannat darba biss għall-istess reat, imma l-prosekuzzjoni doppja tibqa' possibbli jekk ma jkunx hemm sentenza definitiva f'xi pajjiż. Jekk tkun qed issir investigazzjoni f'dak il-pajjiż, inti tista' tiġi estradit lejn dak il-pajjiż sabiex tiġi mixli u ġudikat f'dak l-Istat u mhux aktar fil-Lussemburgu.

Smigh *in camera* tal-Qorti sabiex tiddeċiedi dwar ir-rilaxx (4)

Jekk inkun detenut, kif u lil min nitlob għal-libertà proviżorja?

It-talba sabiex tiġi mehluq tista' tintalab f'kull stadju tal-każ, i.e. f'kull mument u ma jimpurtax f'liema stadju tal-investigazzjoni u mingħajr ebda limitu ta' kemm il darba tista' ssir din it-talba. Sempliċement isir rikors *in camera* lill-Qorti Distrettwali (*Tribunal d'arrondissement*).

Imma jekk inti detenut proviżorjament fil-habs, inti tista' titlob ukoll il-libertà proviżorja b'sempliċi talba bil-miktub lill-persunal tal-habs.

X'inhi l-proċedura u kemm iddum?

Id-deċiżjoni tittieħed b'urgenza u mhux aktar tard minn tliet ijiem mill-prezentata tat-talba għal-libertà proviżorja. Bħala akkużat inti għandek tinstema' u, jekk ikun meħtieġ, anki l-avukat tiegħek. Il-qorti distrettwali tiddeċiedi *in camera* abbażi ta' opinjoni motivata bil-miktub mill-imħallef inkwerenti.

Nista' niġi lliberat proviżorjament jekk inħallas somma flus (garanzija personali)?

Effettivament, il-kodiċi jiddetermina l-ammont li għandu jithallas bħala garanzija personali. Il-qorti tista' tilliberak proviżorjament billi tħallas tali somma li hija tiddetermina b'mod ħieles. Din is-somma tigarantixxi li inti tidher quddiem l-imħallef inkwerenti u quddiem il-qorti, kif ukoll l-eżekuzzjoni tas-sentenza u l-hlas tal-multi u tat-tariffi tal-qorti.

Inkun soġġett għal kontrolli jekk niġi lliberat proviżorjament?

Il-libertà tiegħek tista' tkun soġġetta għal kontroll ġudizzjarju. L-awtoritajiet jistgħu jorbtuk b'certi kundizzjonijiet, bħal pereżempju li ma tkunx tista' tikkuntattja lill-ċerti nies jew li ma tkunx tista' tivvjaġġa.

Jeżisti appell kontra d-deċiżjonijiet tal-qorti?

Jekk inti lliberat, il-Prosekutur tal-Istat jista', fi żmien jum li jibda jiddekorri mill-għoti tad-digriet, iressaq appell kontra d-deċiżjoni. F'dan il-każ, inti tibqa' taħt detenzjoni sakemm tingħata deċiżjoni mill-Qorti tal-Appell.

Inti tista' dejjem tressaq appell mid-deċiżjoni tal-qorti talli ma lliberatekx, quddiem il-Qorti tal-Appell.

Investigazzjoni tal-każ mill-Prosekutur tal-Istat/mill-imħallef inkwerenti u d-drittijiet tad-difiza (5)

X'għandu setgħa jagħmel l-imħallef inkwerenti?

Matul l-investigazzjoni, il-maġistrat inkwerenti jista' jirrikorri għal numru ta' metodi differenti sabiex jasal għall-verità tal-fatti relattivi għar-reat imwettaq. Għalhekk, l-imħallef jista' jordna tfitxija, jisma' xhieda, jordna konfrontazzjonijiet, jordna perizja jew jisma' kollegament telefoniku jew possibbilment interċezzjoni telefonika.

Nista' nressaq rikors kontra att proċedurali li tteħed fl-investigazzjoni?

Inti għandek id-dritt li titlob li att proċedurali tal-investigazzjoni jiġi annullat mill-qorti distrettwali *in camera*.

Din it-talba trid issir matul l-istess investigazzjoni, fi żmien ħamest ijiem minn mindu ssir taf bl-att. Jekk it-talba għan-nullità ma ssirx matul l-investigazzjoni, inti ma tkunx tista' tagħmel din it-talba fis-seduta.

X'nista' nitlob aktar?

Barra mir-raġunijiet ta' nullità msemmin qabel, inti għandek ukoll id-dritt li titlob, matul l-investigazzjoni, l-eżerċizzju ta' fakultà jew ta' dritt mogħti mil-liġi. Jekk ma kienx hemm deċiżjoni dwar it-talba tiegħek, jew minħabba omissjoni jew għax it-talba tiegħek ġiet miċħuda, inti tkun tista' tibbaża fuqha fi stadju ieħor billi tilmenta li ma kellekx smigh xieraq.

Liema azzjonijiet nista' nitlob li jagħmel l-imħallef inkwerenti?

Inti tista' titlob lill-imħallef inkwerenti, permezz tal-avukat tiegħek, li jwettaq atti intiżi biex juru l-innoċenza tiegħek. Għalhekk, inti tista' titlob tfitxija, smigh mill-ġdid, li jerġu jinstemgħu x-xhieda mressqa minnek, li tiġi organizzata konfrontazzjoni jew il-ftuħ ta' perizja.

Inti tista' terġa' tippreżenta lill-imħallef id-dokumenti kollha li l-għan tagħhom huwa li juri l-innoċenza tiegħek jew titlob it-tneħħija ta' xi sekwestru li sar mill-imħallef fuq xi dokumenti, oġġetti jew kontijiet bankarji.

Proċedura tal-għeluq tal-investigazzjoni u tar-rinvju quddiem il-qorti (6)

X'jiġri meta tintemm l-investigazzjoni?

L-imħallef inkwerenti jordna l-għeluq tal-proċeduri. Huwa jsostni li wettaq dmirijietu sabiex tiġi stabbilita l-verità u li l-akkużati jistgħu jittressqu sabiex jiġu ġudikati.

X'inhuma d-drittijiet tiegħek wara l-ordni għal għeluq tal-proċeduri?

Il-proċess bl-opinjoni eventwali tal-imħallef inkwerenti jitqiegħed għad-dispożizzjoni tiegħek u tal-avukat tiegħek mill-inqas tmint ijiem qabel id-data stabbilita għall-eżami tal-proċess *in camera* mill-qorti distrettwali. Inti għandek id-dritt li titlob li ssir taf kull biċċa informazzjoni li tkun ħarġet mill-investigazzjoni.

Għandek id-dritt tippreżenta nota ta' osservazzjonijiet, li fil-prattika ssir mill-avukat tiegħek, qabel ma tittieħed deċiżjoni *in camera*, li twassal għal digriet biex ma jittressqu akkużi (minħabba nuqqas ta' prova) jew għal digriet ta' rinvju quddiem qorti (sabiex jiġu ġudikati l-akkużati).

Għandek dritt ta' rikors kontra d-deċiżjonijiet msemminja tal-imħallef inkwerenti fis-seduta u *in camera*: tista' tressaq appell kontra d-deċiżjoni tal-imħallef inkwerenti jew tal-qorti distrettwali *in camera*. Dan l-appell isir quddiem il-Qorti tal-Appell *in camera*.

Nista' niddikjara l-ħtija qabel il-proċess fuq il-kapi ta' akkuża/ta' ħtija kollha jew xi jħud minnhom?

Sa llum il-gurnata fil-Lussemburgu ma teżistix proċedura għall-ammissjoni tal-ħtija.

Il-kapi ta' akkuża/ta' ħtija jistgħu jiġu emendati qabel il-proċess?

Il-kapi ta' akkuża/ta' ħtija jistgħu jiġu emendati qabel il-proċess skont il-fatti li jirriżultaw matul l-inkjesta jew l-investigazzjoni.

Links relatati

[Kodiċi kriminali](#)

[Kodiċi tal-proċedura kriminali](#)

L-aħħar aġġornament: 05/04/2016

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fi-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-Istati Membri responsabbli għall-ġestjoni tal-paġni tal-kontenut nazzjonali huma fil-proċess li jaġġornaw xi ftit mill-kontenut fuq dan is-sit web fid-dawl tal-fruġ tar-Renju Unit mill-Unjoni Ewropea. Jekk is-sit ikun fih kontenut li għadu ma jirrifletix il-fruġ tar-Renju Unit, dan mhux intenzjonat u se jiġi indirizzat.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna għet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

3 – Id-drittijiet tiegħi quddiem it-tribunal/il-qorti Liema kompetenza għal liema tribunal?

Jeżistu tliet tipi ta' reati, fejn kull wieħed huwa ġġudikat minn tribunal/qorti differenti:

Kontravvenzjoni = quddiem it-tribunal tal-pulizija (*tribunal de police*) (imħallef wieħed)

Delitt = quddiem l-Awla Korrettiva tal-Qorti Distrettwali (*tribunal d'arrondissement*) (tliet imħallfin ħlief f'każijiet tat-traffiku : imħallef wieħed)

Reat = quddiem l-Awla Kriminali tal-Qorti Distrettwali (*tribunal d'arrondissement*) (tliet imħallfin)

It-tribunal jista' jordna li dan isir *in camera*, pereżempju jekk il-vittma tkun tifel jew tifla.

Sa liema punt il-kapi tal-akkuża/tal-ħtija jistgħu jiġu emendati waqt il-proċess?

Il-prinċipju huwa li l-kwalifikazzjoni ġuridika mogħtija hija proviżorja u tista' tiġi mibdula mit-tribunal li quddiemu tkun tinsab il-kawża.

Sabiex issir emenda fil-kapi tal-akkuża, jeħtieġ li l-fatt fil-qofol tal-proċedura jkun l-istess.

X'jiġri jekk niddikjara li jiena ħati tal-kapi tal-akkuża/tal-ħtija kollha jew xi wħud minnhom matul il-proċess?

Wieħed ma jistax jiddikjara ruħu ħati imma jista' jammetti reat. L-imħallef jista' xorta waħda ma jagħtix kas ammissjoni li jkun iqisha suspettuża. L-ammissjoni, għaldaqstant, tista' tintuża bħala ċirkostanza mitiganti.

X'inhuma d-drittijiet tiegħek waqt il-proċess?

Irrid inkun preżenti waqt il-proċess? Jista' jsir mingħajri?

Inti trid tidher quddiem il-qorti, sakemm ma tressaqx raġuni, bħal pereżempju ċertifikat mediku. Il-proċess b'hekk ikun jista' jiġi differit. Tista' tinkariga lill-avukat tiegħek sabiex jirrapreżentak, ħlief jekk il-qorti titlob li tkun preżenti. Għar-reati, inti trid tidher personalment.

Jekk ngħix fi Stat Membru ieħor, nista' nieħu sehem permezz tal-vidjo? Jiena obbligat naċċetta?

Il-possibilità ta' parteċipazzjoni permezz tal-vidjo minn persuna residenti fi Stat ieħor mhijiex prevista mil-liġi.

Irrid bilfors inkun preżenti matul il-proċess kollu?

Iva, għax l-imħallef jista' jkun irid jisimgħek fi kwalunkwe ħin.

Niġi pprovdut b'interpretu jekk ma nifhimx il-lingwa tat-tribunal/tal-qorti?

Id-dritt li tiġi assistit b'xejn minn interpretu jekk ma tifhimx jew ma titkellimx il-lingwa użata fis-seduta huwa dritt fundamentali ggarantit mill-Konvenzjoni Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem. Madanakollu, l-atti tal-proċess ma jiġux tradotti.

Bilfors għandi bżonn avukat? Ningħata avukat? Nista' nbiddel l-avukat?

Għandek id-dritt illi tiddefendi illek innifsek jew li jkollok l-assistenza ta' avukat tal-għażla tiegħek, u jekk inti m'għandekx il-mezzi sabiex tħallas avukat, tiġi assistit minn avukat (tal-għajjnuna legali). Dejjem tista' tbiddel l-avukat.

Nista' nitkellem waqt il-proċess? Hemm bżonn nitkellem fil-proċess? Pereżempju, għandi d-dritt li ma nitkellimx, li ma ninkriminax ruħi?

Inti għandek id-dritt illi tesprimi ruħek dwar il-punti kollha tal-akkuża. Inti għandek ukoll id-dritt li ma twegibx għall-akkużi miġjuba kontrik.

X'inhuma l-konsegwenzi jekk jiena ma ngħidx il-verità waqt il-proċess?

Jekk inti ma tgħidx il-verità matul il-proċess tkun qed turriskja li teħel piena aktar ħarxa.

Nista' nikkontesta l-provi mressqa kontrija? Kif? Għaliex?

Il-kontestazzjoni tal-provi mressqa kontrik hija possibbli u dan b'kull mezz, bħal pereżempju permezz ta' xhieda, ta' xi dokumenti, ta' argumenti u ta' esperti.

X'tip ta' provi nista' nressaq favurija?

Il-qorti trid jieħu f'konsiderazzjoni kull tip ta' prova.

F'liema ċirkostanzi nista' nressaq tali provi?

Dawn il-provi jistgħu jiġu mressqa taħt żewġ kundizzjonijiet, l-ewwelnett li jkun għew regolament inkluzi fil-proċess u t-tieni nett li jkun għew diskussi liberament mill-partijiet matul il-proċeduri fil-miftuħ.

Nista' nuża investigatur privat sabiex iġġib provi favur tiegħi? Provi bħal dawn huma ammissibbli?

L-użu ta' investigatur sabiex iġġib provi huwa permess, imma dan l-investigatur irid ikun għamel dan għal kollox skont il-liġi.

Jien jew l-avukat tiegħi, nistgħu nsaqsu mistoqsijiet waqt il-kawża li-xhieda l-oħra? Jien jew l-avukat tiegħi, nistgħu nikkontestaw dak li jgħidu?

Id-dritt għas-smiġ ta' xhud joħroġ mid-dritt tad-difiża stipulat fil-punt 3 tal-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem. Id-difiża tista' tressaq u tinterroga xhieda biex tiskolpa lilha nnifisha bħalma jistgħu jagħmlu x-xhieda kontrik.

Informazzjoni dwar il-fedina penali tiegħek tittieħed f'konsiderazzjoni?

Kull kundanna li tkun imnizzla fil-fedina penali tiegħek tiġi trażmessa lill-qorti, matul il-proċess.

Jittieħdu f'konsiderazzjoni kundanni preċedenti fil-konfront tiegħek li jkun ngħataw fi Stat Membru ieħor?

Le, għal dak li għandu x'jaqsam mar-recidiva. Iva, għall-kundizzjonijiet tas-sentenza sospiża.

X'inhuma t-tipi ta' eżitu possibbli tal-proċess?

Inti tista' tiġi lliberat totalment jew parzjalment. Inti tista' wkoll tinstab ħati. Il-piena tiddependi mir-reat li tiegħu tiġi misjub ħati.

Il-pieni kriminali huma:

Għomrok il-ħabs jew għal żmien minn 5 sa 30 sena

Multa ta' mill-inqas EUR 251

Konfiska speċjali

It-tneħħija ta' titli, gradi, funzjonijiet, impiegi u karigi pubbliċi

L-interdizzjoni ta' xi drittijiet ċivili u politiki

L-għeluq ta' intrapriżi u stabbilimenti

Il-pubblikazzjoni jew it-tpoġġija fil-pubbliku, bl-ispejjeż kontra l-ħati, tas-sentenza jew ta' estratt tas-sentenza li tkun ikkundannatek

Interdizzjoni milli tippattika ċerti attivitajiet professjonali

Il-pieni korrettivi huma:

Prigunerija (8 ijiem sa 5 snin)

Multa ta' mill-inqas EUR 251

Konfiska speċjali

L-interdizzjoni ta' xi drittijiet ċivili u politiċi

L-għeluq ta' intrapriżi u stabbilimenti

Il-pubblikazzjoni jew it-tpoġġija fil-pubbliku tal-kundanna

Interdizzjoni milli tipprattika ċerti attivitajiet professjonali

Interdizzjoni milli ssuq ċerti vetturi

Jekk il-kundanna ta' prigunerija tkun ta' inqas minn sitt xhur, l-imħallef għandu l-fakultà li jbidel il-piena għal servizz komunitarju generali ta' bejn 40 u 240 siegħa.

Il-pieni tal-pulizija huma:

Multa ta' bejn EUR 25 u EUR 250 ħlief jekk il-liġi tiddisponi mod ieħor

Konfiska speċjali

Interdizzjoni milli ssuq ċerti vetturi

Jekk tiġi kkundannat għal piena ta' prigunerija, x'inhuma l-modi differenti ta' eżekuzzjoni ta' din il-piena?

Fil-Lussemburgu, huwa il-Prosekutur Pubbliku tal-Istat li jiddeċiedi l-metodi tal-eżekuzzjoni tal-pieni tat-tneħħija tal-libertà, mingħajr l-intervent ta' imħallef.

Hemm numru ta' possibbiltajiet li jistgħu jsejtnu:

L-eżekuzzjoni maqsuma

Il-qsim jippermetti lid-detenut li mhuwiex ta' periklu, li jiskonta żmienu f'perjodi li jixtieq.

Is-semilibertà

Dan ir-reġim jagħti l-possibbiltà lid-detenut li jeżerċita attività professjonali jew li jsewgi tagħlim jew taħriġ minn barra.

Il-libertà kondizzjonata

Tippermetti tnaqqis ta' nofs il-piena.

Lif mill-ħabs

Tali piena ssejtni meta tingħata permess li tħalli l-bini tal-ħabs, matul parti tal-ġurnata jew matul perjodu ta' erbgħa u għoxrin siegħa, u dan il-perjodu jitqies meta jiġi kkalkulat iż-żmien tal-piena.

Is-sospensjoni tal-piena

Għal dak li għandu x'jaqsam mal-libertà kkundizzjonata jew il-helsien effettiv, tista' tingħata sospensjoni tal-piena lill-persuni kkundannati jekk waqt il-lif li jkun u ħadu jkun għiebu ruħhom tajjeb.

Il-brazzuletta elettronika

L-ebda liġi għadha ma ppreċiżat l-użu tagħha.

X'inhu r-rwol tal-vittma matul il-proċess?

Il-vittma tista' tinstema' b'ħala xhud. Hi tkun tista' wkoll tikkostitwixxi ruħha b'ħala *parte civile*, jiġifieri tkun tista' titlob danni u interessi. Tkun tista' tipprezenta l-osservazzjonijiet tagħha dwar ir-reat inkwistjoni u l-konsegwenzi tiegħu. Hija tista' tappella kontra s-sentenza, imma biss għal dak li għandu x'jaqsam mal-interessi ċivili tagħha.

Links relatati

[📄 Organizzazzjoni tal-qrati](#)

[📄 Kodiċi kriminali](#)

[📄 Kodiċi ta' proċedura kriminali](#)

L-aħħar aġġornament: 05/04/2016

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-Istati Membri responsabbli għall-ġestjoni tal-paġni tal-kontenut nazzjonali huma fil-proċess li jaġġornaw xi ftit mill-kontenut fuq dan is-sit web fid-dawl tal-ħruġ tar-Renju Unit mill-Unjoni Ewropea. Jekk is-sit ikun fih kontenut li għadu ma jirriflettix il-ħruġ tar-Renju Unit, dan mhux intenzjonat u se jiġi indirizzat.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna għiet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara b'halissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

4 – Id-drittijiet tiegħi wara li tkun ittiefdet deċiżjoni mit-tribunal/mill-qorti

Nista' nappella?

Għandek id-dritt li tappella s-sentenza fi żmien erbgħin jum mill-ġurnata li fiha tkun inqatgħet is-sentenza permezz ta' dikjarazzjoni l-qorti. L-appell jista' jkun limitat għal appell kontra l-ammont tal-piena jew għall-affarijiet ċivili.

Kompetenzi

Kontravvenzjoni = quddiem il-qorti tal-pulizija; l-appell jitressaq quddiem il-qorti kriminali.

Reat = quddiem il-qorti kriminali; l-appell jitressaq quddiem il-Qorti tal-appell.

Delitt = quddiem l-awla kriminali tal-qorti distrettwali; l-appell jitressaq quddiem l-awla kriminali tal-Qorti tal-appell.

X'jiġri jekk inressaq appell?

Il-Prokuratur tal-Istat tal-qorti jew tat-tribunal li quddiemhom jitressaq l-appell jiġi infurmat fi żmien erbgħa u għoxrin siegħa wara li jitressaq l-appell.

Tintgħażel data għas-smiġ tal-appell u tiġi infurmat biha.

Kemm irid jgħaddi żmien biex jinstema' l-appell?

Hemm b'żonn ta' xi xhur sa ma jinstema' l-appell.

Nista' nressaq provi ġodda fl-appell? X'regoli japplikaw?

Għandek dritt tressaq provi ġodda fil-kuntest tal-appell. Ir-regoli tad-dritt tal-provi japplikaw. Il-qorti taċċetta l-provi legali kollha pprezentati. Mill-banda l-oħra, ma jiġux aċċettati mezzi proċedurali, bħan-nullità ta' att, li kellhom jiġu mqajma fl-ewwel istanza.

X'jiġri fis-smiġ tal-appell u x'tista' tkun id-deċiżjoni tat-tribunal/tal-qorti?

L-imħallfin jeżaminaw il-fatti mill-ġdid, iżda fil-prinċipju m'humiex marbuta li jerrgħu jismigħu lix-xhieda sakemm ma jkunx meqjus neċessarju mill-Qorti. Bl-istess mod, jekk jitqies li huwa meħtieġ, tista' terġa' tisma' lix-xhieda.

Fil-prinċipju, l-imħallef tal-appell ma jistax jagħti sentenza aktar ħarxa minn dik li tkun ngħatat fl-ewwel istanza jekk kien il-konvenut biss illi oġġezzjona għas-sentenza. F'dan il-każ, il-qorti tista' biss iżżomm l-istess piena tal-konvenut jew tnaqqasha. Is-sentenza tista' tiħrax biss meta anki l-Prosekutur Ġenerali jkun appella s-sentenza, xi haġa li normalment isseħħ fi kwistjonijiet kriminali.

X'jigri jekk l-appell jiġi aċċettat/rifjutat?

Għandek dritt tressaq appell quddiem l-oġhla istanza. Il-Qorti tal-oġhla istanza tivverifika l-punti legali iżda ma tidholx fil-punti tal-fatti.

Jekk l-ewwel sentenza tkun żbaljata, niġi kkompensat? Ta' xiex? Kif?

Għandek dritt għal indennizz biss f'każ ta' priġunerija mhux ġustifikata. Jaqgħu taħt dan id-dritt dawk kollha li nżammu b'azzjoni preventiva għal iżjed minn tlett ijiem ħlief jekk din id-detenzjoni jew il-kontinwazzjoni tagħha kienu ħtija tiegħek.

Jekk l-appell jintlaqa' il-kundanna tiegħi tibqa' mniżżla fil-kondotta tiegħi?

Jekk l-appell jintlaqa' u jwassal għall-ħelsien, il-kundanna ma tibqax imniżżla fil-kondotta.

Huwa possibbli li tressaq appell ieħor jekk l-ewwel wieħed ikun falla? Quddiem min trid tressqu? F'liema ċirkustanzi tista' tressqu?

Jista' jerga' jintalab appell minn kull persuna meġjusa bħala ħatja definittivament ta' reat jew ta' delitt fiċ-ċirkustanzi li ġejjin:

Meta, wara kundanna għal reat jew delitt, sentenza ġudizzjarja ġdida tikkundanna għall-istess att persuna oħra u l-kundanni ma jkunux jaqblu flimkien. F'dan il-każ, il-kontradizzjoni ta' bejniethom hija l-prova tal-innoċenza ta' wieħed jew l-ieħor.

Jekk ix-xhieda mismugħa ikunu ġew sussegwentament ikkundannati għal xhieda falza.

Jekk, wara l-kundanna, joħroġ fatt ġdid jew tinstab evidenza ġdida u li jkun ta' natura li tistabilixxi l-innoċenza sħiħa jew parzjali tiegħek.

Jekk, wara l-kundanna għal omiċidju, xi evidenza terġa' tiġi pprezentata speċifikament sabiex tqajjem xi indikazzjonijiet dwar l-eżistenza tal-allegata vittma tal-omiċidju.

Meta jirriżulta minn sentenza tal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem li kundanna penali li ngħatat tmur kontra din il-Konvenzjoni.

Il-Qorti superjuri tal-ġustizzja, fl-irwol tal-Qorti tal-Oġhla Istanza, tiddeċiedi fuq it-talbiet tal-appell.

Meta tkun definittiva l-kundanna?

Il-kundanna tkun definittiva meta jkun sar rikors għall-modi kollha ta' appell, inkluż meta l-appell jew il-każ quddiem l-oġhla istanza jiġi preskritt.

Nista' niġi ddeportat wara l-każ jekk jiena ċittadin ta' Stat Membru ieħor?

Bħala ċittadin ta' Stat Membru ieħor, inti tista' tiġi ddeportat ma' tmieni il-kawża għal disturb attwali u serji għall-ordni pubbliku. Ċittadin ta' pajjiż terz jista' jitlob li jinħeles wara nofs il-piena ta' priġunerija tiegħu jekk bil-miktub jintrabat li ma jergax jiġi lura f'dak il-pajjiż.

Tista' tressaq rikors quddiem it-tribunal amministrattiv kontra d-deċiżjoni tal-Ministeru tal-Immigrazzjoni li jiddeportak.

X'jigri mill-informazzjoni dwar il-kapi tal-akkuża/il-kundanna?

Informazzjoni dwar il-kundanna tiegħek tiġi mniżżla fil-kondotta, u arkivjata sabiex tiġi rreġistrata fil-kundanni maħruġa mill-qrati kriminali tal-Lussemburgu.

Fejn u kif tiġi miżmuma din l-informazzjoni?

Il-kondotta tinzamm għand il-Prokura Ġenerali taħt l-awtorità tal-Prokuratur Ġenerali tal-Istat bħala kopja elettronika. Tkun identifikat fil-fajl permezz ta' kunjomok u ismek, dawk ta' missierek u ta' ommok u, fejn meħieġ, ta' martek jew żewġek, permezz tad-data u l-post tat-twelid, tar-residenza u l-professjoni tiegħek, jew b'numru li jidentifikak.

Kemm idum jinżamm?

Il-kundanni deċiżi taħt il-ġurisdizzjoni Lussemburġiża jibqgħu mniżżla fil-kondotta sakemm terġa' tingħata d-drittijiet legali jew ġudizzjarji.

L-informazzjoni tista' tinzamm mingħajr il-kunsens tiegħi?

Iż-żamma tal-informazzjoni fil-kondotta hija obligatorja u tista' tinzamm anke mingħajr il-kunsens tiegħek.

Nista' noġġezzjona kontra ż-żamma ta' din l-informazzjoni? Kif? Fejn?

Għandek dritt li toġġezzjona għal dak li jista' jitniżżel fil-kondotta; tista' tappella quddiem is-Sigrieta tal-Qorti distrettwali.

Links relatati

[Il-kondotta](#)

[Kodiċi Kriminali](#)

[Kodiċi tal-proċedura kriminali](#)

L-aħħar aġġornament: 05/04/2016

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fil-oġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-Istati Membri responsabbli għall-ġestjoni tal-paġni tal-kontenut nazzjonali huma fil-proċess li jaġġornaw xi ftit mill-kontenut fuq dan is-sit web fid-dawl tal-ħruġ tar-Renju Unit mill-Unjoni Ewropea. Jekk is-sit ikun fih kontenut li għadu ma jirriflettix il-ħruġ tar-Renju Unit, dan mhux intenzjonat u se jiġi indirizzat.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [fr](#) ġiet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

5 - Kontravvenzjonijiet minuri

Il-kontravvenzjonijiet li għandhom x'jaqsmu mat-traffiku tat-triq huma stabbiliti fil-kodiċi tat-traffiku, li fih b'mod partikulari dawk il-kontravvenzjonijiet marbuta mal-konsum tal-alkoħol, kontravvenzjonijiet marbuta mal-veloċità u kontravvenzjonijiet marbuta mal-aġir ta' persuna f'każ ta' incident.

X'inhuma l-kontravvenzjonijiet marbuta mal-konsum tal-alkoħol?

Trid issir distinzjoni bejn il-livelli tal-alkoħol. L-ewwel livell li minnu l-konsum tal-alkoħol jsir att li jista' jiġi kkastigat huwa meta jkun hemm 0.5 grammi ta' alkoħol għal kull litru demm. Minn dan l-ammont 'il fuq il-kwistjoni taqa' taħt il-qorti tal-pulizija (kontravvenzjoni serja) u tibqa' taqa' taħtha sal-livell li jibda minn 1.2 grammi alkoħol għal kull litru demm, li mbagħad taqa' taħt il-qorti kriminali (reat).

Il-ligi tipprovdi wkoll għall-każijiet meta jkun hemm sinjali fid-dieher ta' sakra. Fil-fatt, jekk ikollok ammont ta' alkoħol inqas minn 0.5 grammi alkoħol għal kull litru demm, iżda turi sinjali ċari li tinsab fis-sakra, tiġi ttrattat daqslikieku għandek minimu ta' 0.5 grammi alkoħol għal kull litru demm. Bl-istess mod, fil-każ illi jkollok ammont ta' bejn 0.5 u 1.2 grammi alkoħol għal kull litru demm, iżda bħala sewwieq turi sinjali ċari ta' sakra, it-trattament ikun daqslikieku għandek minn tal-inqas 1.2 grammi alkoħol għal kull litru demm.

X'penali tista' tehel?

Inti tista' tehel dawn il-penali: priġunerija, multa, teħid tal-liċenzja (temporanjament, definittivament, irtirar immedjat) jew konfiska. Il-pieni jvarjaw skont il-gravità tal-ksur.

Liema huma l-kontravvenzjonijiet marbuta mal-veloċità?

Il-kontravvenzjonijiet tal-veloċità huma tlieta:

Il-kontravvenzjoni sempliċi

Din tiġbor kull aġir li ma jaqa' taħt ebda kategorija oħra. Il-piena għal kontravvenzjoni sempliċi tkun il-ħlas ta' twissija ta' multa u l-istorja tiegħi hemm.

Il-kontravvenzjoni serja

Il-piena tkun multa (bejn EUR 25 u 500).

Ir-reat ta' velocità eċċessiva (jinghamata biss f'każ ta' reċidiv li jkun diġà wettaq kontravvenzjoni serja)

Il-piena hija multa (bejn EUR 500 u 10,000) u sentenza ta' ħabs (bejn 8 ijiem u 3 snin) jew waħda minn dawn il-pieni.

Għal izjed informazzjoni dwar il-limiti relatati mal-eċċess tal-velocità u l-kategorizzazzjoni tagħhom skont il-gravità ikkonsulta mal-[Ministeru tat-Trasport](#).

X'inhu l-ksur marbut mal-aġir f'każ ta' incident?

Ir-reat ta' ħarba

F'każ ta' incident (irrelevanti min-natura jew il-gravità tal-ħsara) inti obligat tibqa' fuq il-post tal-incident sa ma tingabar l-informazzjoni kollha. Jekk tonqos milli tagħmel dan tkun qed twettaq reat ta' ħarba.

F'każ ta' reat ta' ħarba tista' tehel il-ħabs, multa u projbizzjoni milli ssuq.

In-nuqqas ta' għajjnuna lil nies f'periklu

In-nuqqas ta' għajjnuna lil persuna li tkun tinsab f'periklu jipi kkastigat jekk, f'każ illi l-għajjnuna ma tkunx ta' periklu għalik innifsek jew għal ħaddiehor, inti volontarjament ma tgħinx, jew ma tfittixx għajjnuna għall-persuna li tkun tinsab esposta għal periklu serju, sew jekk is-sitwazzjoni ta' dik il-persuna tkun rajtha inti stess u sew jekk is-sitwazzjoni tkun giet deskritta lilek minn dawk li jkunu qed jitolbu l-għajjnuna tiegħek.

F'każ ta' nuqqas ta' għajjnuna lil persuna f'periklu, inti tista' tehel piena ta' priġunerija ta' bejn tmint ijiem u ħames snin u multa ta' bejn EUR 251 u 10,000, jew waħda minn dawn il-pieni.

Ferimenti involontarji fuq il-persuna u omiċidju involontarju.

Quddiem il-qorti l-każ jiġi meqjus bħala każ għalih u mhux marbut mat-traffiku.

Links relatati

[Dipartiment tat-trasport, velocità eċċessiva](#)

[Żviluppi godda fil-qasam tat-traffiku tat-triq](#)

L-aħħar aġġornament: 05/04/2016

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali hija gestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċetta responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-Istati Membri responsabbli għall-ġestjoni tal-paġni tal-kontenut nazzjonali huma fil-proċess li jaġġornaw xi f'it mill-kontenut fuq dan is-sit web fid-dawl tal-ħruġ tar-Renju Unit mill-Unjoni Ewropea. Jekk is-sit ikun fih kontenut li għadu ma jirriflettix il-ħruġ tar-Renju Unit, dan mhux intenzjonat u se jiġi indirizzat.